

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 15Csp/32/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319200865
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Donič
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8319200865.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Vladimírom Doničom v spore žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, práv. zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 01 Bratislava, IČO: 36 857 033, proti žalovanému: Ľ. L., H.. X.X.XXXX, XXX XX D. H. F. XX, o zaplatenie 136,64 EUR s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 8,48 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 5. 6. 2016 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietla.

III. Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 25.2.2019 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 136,64 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 29.9.2014 uzatvoril Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 300 eur. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splatiť spolu s úrokom v 42 mesačných splátkach vo výške 9,48 eur podľa splátkového kalendára. Žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním splátok. Vzhľadom na omeškanie žalovaného s úhradou splátky č. 16 o viac ako tri mesiace. Oznamenie o uplatnení práva bolo žalovanému doručené dňa 21.4.2016. Žalobca uplatnil tzv. sankciu straty výhody splátok dňa 5.6.2016, kedy bol žalovaný povinný uhradiť doposiaľ neuhradené splátky úveru. Nakoľko tak žalovaný nespravil, je od nasledujúceho dňa v omeškaní s úhradou dlžnej sumy. Celková suma dlhu žalovaného voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatnené na základe vyššie uvedených skutočností a predstavuje sumu 136,64 eur. Do podania žaloby žalovaný uhradil sumu 261,52 eur. Žalobca si uplatnil časť zákonného úroku z omeškania vo výške 0,4% p.a. zo sumy nesplatennej časti istiny úveru a úrokov. Zaslal mu niekoľko upomienok, no žalovaný nereagoval na výzvy.

3. Žalovaný sa vyjadril na pojednávaní k žalobe v tom zmysle, že je spotrebiteľ a necháva vec na rozhodnutie súdu.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru, oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, zmluvnými dojednaniami, potvrdením o odoslanej platbe, výpisom platieb, oznámením o zosplatnení, pokusom o zmier, výzvou súdu, vyjadrením žalobcu a zistil tento skutkový stav veci:

5. Na základe žiadosti bola uzatvorená dňa 29.9.2014 zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX s poskytnutou čiastkou úveru 300,- eur, počtom splátok 42, mesačnou splátkou 9,48 eur, ročnou úrokovou sadzbou 18,03 %, RPMN 26,12%, priem. RPMN 44,06% atď.

6. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

7. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

8. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o pôžičke spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

9. Podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

10. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je svojím obsahom zmluvou spotrebiteľskou, a to vzhľadom na povahu účastníkov, kde žalovaný je spotrebiteľom, ktorý zmluvu uzavrel na vopred pripravenom formulári spolu s predtlačenými zmluvnými podmienkami bez možnosti ovplyvnenia ich obsahu za účelom uspokojenia svojich osobných potrieb (čo vyplýva i z označenia žalovaného v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu) a právny predchodca žalobcu je podnikateľom v oblasti poskytovania pôžičiek. Preto na uvedený právny vzťah medzi stranami sporu súd aplikoval spotrebiteľské právo.

11. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak

ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, s) informácie o právach podľa §15 a podmienky ich uplatnenia, t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa §16, u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa §13 ods.3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23, y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

12. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

13. V bode 13 zmluvy sa uvádza, že jej súčasťou sú zmluvné dojednania a že zmluvné strany prehlasujú, že ich prečítali a obsahu porozumeli.

V bode 4 ods. 4.5 zmluvných dojednaní je uvedené, že deň splatnosti poslednej splátky úveru podľa splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru.

V bode 13 ods. 13.1 zmluvných dojednaní je upravené, že v Žalobca podpísal zmluvu neskôr - 29.9.2014, pričom vyplnil údaje v bode 6 označené ako „údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu“, ktoré sú totožné s údajmi v bode 5 okrem výšky RPMN - tá je v rozsahu 25,42%.

V bode 13 ods. 13.1 zmluvných dojednaní je upravené, že v prípade omeškania s úhradou mesačnej splátky úveru o viac ako 3 mesiace po termíne splatnosti všetky záväzky dlžníka, ktoré sa mali stať splatnými v budúcnosti sa stávajú okamžite splatnými.

14. Dňa 29.9.2014 bolo spracované oznámenie veriteľa o schválení úveru, ktoré bolo adresované žalovanému, v ktorom okrem údajov podľa bodu 6 zmluvy je uvedený aj dátum splatnosti splátky - 1.11.2014 a termín konečnej splatnosti úveru 1.4.2018.

15. Podľa výpisu z účtu žalovaného reálne bol poskytnutý úver 270 Eur dňa 29.9.2014, teda nepochybne po započítaní poplatku za poskytnutie úveru vo výške 30 Eur. Žalovaný pritom uhradil prvých 15 splátok vo výške 261,52 Eur (poslednú vo februári 2016).

16. Listom zo dňa 17.4.2016 žalobca oznámil žalovanému, že je v omeškaní s úhradou splátok č. 16,17,18 vo výške 33,50 Eur s tým, že aktuálne omeškanie na najstaršej splatnej splátke je 76 dní. V liste bolo ďalej uvedené, že v prípade, ak sa dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako 3 mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti.

17. V zmluve o spotrebiteľskom úvere sú v bode 8 obsiahnuté sankcie. Podľa ods. 8.1 v prípade omeškania dlžníka s úhradou mesačnej splátky o viac ako 3 mesiace sa stanú okamžite splatnými všetky záväzky dlžníka. Dlžník je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,04% z dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6% p.a.).

18. Podľa ods. 8.2 okrem zmluvnej pokuty je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania vo výške stanovenej nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z., pričom výška úrokov z omeškania bude určená tak, aby spolu so zmluvnou pokutou nepresahovala maximálnu výšku podľa ods. 8.3 Zmluvy.

19. Podľa ods. 8.3 Zmluvy zmluvná pokuta s úrokom z omeškania nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu RPMN naposledy zverejnenú podľa zákona č. 129/2010 Z.z. pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa spomínaného nariadenia vlády. Za rozhodujúcu sa považuje RPMN pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Ak tieto sankcie za omeškania dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následne sankcie za omeškanie so splácaním peňažných prostriedkov nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

20. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

21. Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

22. Je nepochybné, že žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktorá ako typová zmluva je uzavretá vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 OZ). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách.

23. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na vyššiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanoviť zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľov, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle.

24. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

25. Žalobca požaduje vrátenie istiny úveru, úrok z úveru podľa zmluvy a podľa bodu 8 zmluvy zmluvnú pokutu vo výške 14,6 % p.a. v prípade omeškania spotrebiteľa, zároveň podľa bodu 8.2. zmluvy aj úrok z omeškania v zákonnej výške.

26. Veriteľ si popri zmluvnej pokute uplatňuje v prípade omeškania dlžníka aj zákonné úroky z omeškania, spotrebiteľ je tak pre prípad, že sa dostane s niektorou zo splátok do omeškania sankcionovaný hneď dvakrát. Toto zmluvné dojednanie, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

27. Dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľné, pretože spotrebiteľ je pri omeškaní so splnením záväzku neprimerane postihnutý viacerými sankciami - veriteľ požaduje zmluvnú pokutu a zároveň aj úrok z omeškania. Ide o kumuláciu sankcií veriteľom voči spotrebiteľovi, čo je neprijateľné podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

28. Navyše si spotrebiteľ podpísaním takéhoto zmluvného dojednania zhoršil svoje postavenie, čo je taktiež neprípustné podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože v prípade omeškania dlžníka s plnením peňažného dlhu, patrí podľa zákona (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka) veriteľovi úrok z omeškania ale iba vo výške, ktorú ustanovuje vykonávací predpis, ktorým je nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Tento úrok z omeškania je v súčasnosti vo výške 5 % ročne (§ 3 cit. nariadenia). Avšak podľa zmluvy spotrebiteľ by mal platiť zmluvnú pokutu vo výške 14,6 % p.a. + 5 % p.a. úrok z omeškania, čo je v rozpore so zákonom, pretože veriteľ môže požadovať úrok z omeškania iba vo výške 5 % ročne. Sankcia vo výške 14,6 % ročne je síce v zmluve nazvaná ako zmluvná pokuta, avšak pokiaľ ide o spôsob ako si ju veriteľ upravil v zmluve a akým spôsobom má byť uplatnená, súd má za to, že v skutočnosti ide o inštitút úrokov z omeškania.

29. K zneniu bodu 8.3. zmluvy je potrebné uviesť, že zmluvnú pokutu je potrebné v zmluve podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka dohodnúť tak, aby bola určitá a zrozumiteľná. Bod 8.3. je pre priemerného spotrebiteľa nejasný, neurčitý, a preto neplatný aj podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľ musí poznať rozsah svojho záväzku, a to aj v prípade jeho omeškania, podľa bodu 8.3. zmluvy by priemerný spotrebiteľ nemohol vedieť akú zmluvnú pokutu má veriteľovi zaplatiť.

30. Zmluvné dojednania v uzavretej zmluve, týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa z dôvodu kumulácie sankcií (zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania) podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, a z dôvodu neurčitosti a nezrozumiteľnosti jej výšky podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

31. Zmluvná pokuta ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľských zmluvách je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania, preto nie je možné využiť tzv. moderačné právo, upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu.

32. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, súd žalobu v časti, v ktorej sa domáhal zaplata zmluvnej pokuty vo výške 0,04 % denne zo sumy 136,64 eur od 5.6.2016 do zaplata zmluvnej pokuty zamietol a priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania.

33. To je neprijateľné podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka. Uvedeným spôsobom žalobca obchádza limit, ktorý je stanovený pri sankčných úrokoch v § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorý aktuálne predstavuje len 5% ročne. Zmluvná pokuta bola nastavená nie paušálne, ale percentuálne za každý deň omeškania, čo je aj podstatou úrokov z omeškania. Žalobca v zmysle zákona má nárok na úroky z omeškania s poukazom na § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a spomínaný limit maximálne

vo výške 5,05% ročne, v prípade priznania zmluvnej pokuty, ktorá má však charakter sankčných úrokov by tieto predstavovali úhrne 19,6% ročne, čo súd považuje za obchádzanie zákona v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, ale zároveň túto podmienku možno vyhodnotiť ako neprijateľnú s poukazom na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd preto žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol. Neprijateľné zmluvné podmienky sú demonštratívne vymenované v § 53 ods. 4 a medzi nimi i pod písm. k/ sa uvádza, že za neprijateľnú podmienku sa považujú ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.³² Súd vyhodnotil dohodu o zmluvnej pokute ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorou žalobca od žalovaného ako spotrebiteľa, ktorý si nesplnil svoj záväzok požaduje neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jej záväzku. Výška zmluvnej pokuty 14,6% ročne takmer dosahuje dohodnutý zmluvný úrok z úveru vo výške 10,19% ročne. Žalobca si pritom uplatňuje za to isté porušenie právnej povinnosti žalovaného aj úroky z omeškania, čiže ide o kumuláciu sankcií voči spotrebiteľovi.

34. Podľa § 43a ods. 1 prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy (ďalej len „návrh“), ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

Podľa § 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

Podľa § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.

Podľa § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

Podľa § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu. Ak ide o zmluvu o prevode nehnuteľnosti, musia byť prejavy účastníkov na tej istej listine.

Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny

35. V zmluve nepochybne chýbajú predpoklady, ktoré boli použité na výpočet RPMN tak ako je to uvedené v § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z. V zmysle neho totiž nestačí uviesť len výšku RPMN, ale aj spomínané predpoklady použité pre jej výpočet.

36. „Súdu prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí

spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017.

37. Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06.04.2017.

38. Súd zdôrazňuje, že vychádzajúc z formulácie „termín konečnej splatnosti úveru“ je nepochybné, že tento termín musí byť určený dátumovo (minimálne mesiacom a rokom, pokiaľ by bola jasne v zmluve uvedená splatnosť mesačnej splátky). Nemožno termín splatnosti nahrádzať matematickým výpočtom jednotlivých splátok. Napokon je to zrejmé aj zo skutočností, že zákonodarca počet splátok stanovil pri ďalšej povinnej náležitosti zmluvy uvedenej v § 9 ods. 2 písm. k/ a preto nemohol mať na mysli počet splátok aj pri náležitosti predstavujúcej termín konečnej splatnosti úveru. Spotrebiteľ totiž musí mať jasno už pri uzatvorení zmluvy akú dlhú dobu a do kedy má úver splácať, pretože práve to je účelom citovaného zákonného ustanovenia.

39. V zmluve o spotrebiteľskom úvere nemusí byť obsiahnutá v jednom dokumente, ale s poukazom na odôvodnenie tohto rozsudku poukazuje na to, že v zmluve by musel byť jasný odkaz na konkrétny dokument, ktorý by navyše musel byť odovzdaný žalovanému ako spotrebiteľovi ešte pred uzavretím zmluvy, čo v prípade spomínaného oznámenia veriteľa nepochybne nebolo a ani nemohlo byť (z časového hľadiska) naplnené. Navyše z dokazovania vyplýva, že výška RPMN bola iná v návrhu na uzavretie zmluvy zo strany žalovaného (26,12%) a iná v akceptácii žalobcu (25,99%). Je pritom bezvýznamné, že ide o zmenu pre spotrebiteľa výhodnú, keďže rozhodujúci je záver o tom, či vznikla platná dohoda o RPMN v písomnej forme. S poukazom na § 44 ods. 2 vetu prvú Občianskeho zákonníka totiž v dôsledku tejto zmeny RPMN je potrebné vyjadrenie žalobcu považovať za nový návrh zmluvy, ktorý by však žalovaný musel písomne akceptovať, k čomu však nepochybne nedošlo. Neplatné dojednanie RPMN písomnou dohodou preto spôsobuje absenciu tejto povinnej náležitosti zmluvy v spotrebiteľskom úvere.

40. Žalobca uplatnil úroky z omeškania vo výške 0,4% ročne zo žalovanej istiny, pričom zároveň uplatnil aj nárok na zmluvnú pokutu, ktorú však súd, z vyššie uvedených dôvodov, zamietol. Vzhľadom na duplicitu úroku z omeškania, súd priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania z prisúdenej istiny.

V zmluve absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch explicitne vyjadruje ako jednu z obligatórnych náležitostí údaj o konečnej splatnosti. Tento údaj musí byť v zmluve výslovne uvedený, nemožno ho vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí (napr. z počtu splátok úveru, nejednoznačne určený deň stanovený počtom dní od uzavretia zmluvy). Počet a výška splátok úveru je samostatnou zmluvnou náležitosťou, ktorú nemožno stotožňovať s chýbajúcim údajom o konečnej splatnosti úveru.

41. V súvislosti s vyššie uvedeným súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/286/2014 zo dňa 27.05.2014 v obdobnej veci, podľa ktorého dôsledkom absencie údajov o konečnej splatnosti úveru je, že úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov.

42. Podľa § 517 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

43. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

44. Podľa ust. § 3 ods.1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková

sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

45. Zmluve chýbajú niektoré náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, preto sa považuje za bezúročnú bez poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. f), j), zákona o spotrebiteľských úveroch). Súd priznal žalobcovi rozdiel medzi poskytnutou reálnou sumou (úver - úhrada) 270 eur a úhradou žalovaného 261,52 eur a súd ho zaviazal na úhradu 8,48 eur s príslušenstvom - s úrokom z omeškania 5% od 5.6.2016 (po uplynutí lehoty po zosplatnení) do zaplatenia, ktorý je v súlade s § 517 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. a pre zvyšnú sumu s príslušenstvom žalobu zamietol.

46. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

47. V časti o zaplatenie 8,48 eur (7% žalovanej sumy) súd žalobe vyhovel, čo predstavuje úspech žalobcu na jednej strane a neúspech žalovaného na druhej strane. V časti o zaplatenie 128,16 eur (93% žalovanej sumy) však súd žalobu zamietol, čo predstavuje úspech žalovaného a neúspech žalobcu. Z uvedeného vyplýva, že v konečnom dôsledku bol úspešný žalovaný, no žalovanému náhradu trov konania súd nepriznal, keďže si žiadne trovy konania neuplatnil, lebo mu žiadne nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.